

TÁJÉKOZTATÓ

a mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezelését szolgáló, a 2015. évben hatályos rendszer egyes főbb jellemzőiről

(mezőgazdasági kockázatkezelési rendszer I. pillér)

A mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény (a továbbiakban: Mkk. tv.), továbbá a károrenyhítési hozzájárulás megfizetésével, valamint a károrenyhítő juttatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 27/2014. (XI. 25.) FM rendelet (a továbbiakban: vhr.) teremti meg a **mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezelését szolgáló rendszer** jogszabályi alapját. Az Mkk. tv. II. fejezetének 1. és 2. pontjában szabályozott „I. pillér” a korábban nemzeti agrárkár-enyhítési rendszer néven ismert intézkedés továbbfejlesztett változatának minősül, jelen tájékoztató e továbbfejlesztett károrenyhítési rendszer legfontosabb elemeit ismerteti.

- A kockázatkezelési közösségnek minden olyan mezőgazdasági termelő kötelezően tagja, aki az egységes kérelmében az alábbiaknak megfelelő termőterületet jelent be:
 - legalább 10 ha, szántóföldi kultúrák (kivéve szántóföldi zöldség) termesztésére szolgáló terület, vagy
 - legalább 5 ha, szántóföldi zöldség termesztésére szolgáló terület, vagy
 - legalább 1 ha ültetvényművelésre szolgáló terület, vagy
 - együttesen legalább 10 ha, szántóföldi kultúrák, szántóföldi zöldség és ültetvényművelésre szolgáló terület, vagy
 - együttesen legalább 5 ha, szántóföldi zöldség termesztésére és ültetvényművelésre szolgáló terület.
- A kockázatkezelési közösséghez történő önkéntes csatlakozás feltételei: Minden olyan mezőgazdasági termelőnek, aki az egységes kérelmében bejelentett területek alapján ugyan nem minősül kötelezően csatlakozó tagnak, de van olyan bejelentett területe, amellyel a kockázatközösséghez csatlakozhat, az egységes kérelmében nyilatkozatot kell tennie a csatlakozási szándékáról (kíván-e csatlakozni, vagy nem). A csatlakozást választók hároméves időtartamra vállalnak tagságot, tehát a tárgyévet követő két évben nem mondhatják fel tagsági viszonyukat.
- A mezőgazdasági termelők kockázatközösségi tagsága a tárgyévet (az egységes kérelem benyújtásának évét) megelőző év november 1. napjától kezdve tárgyév október 31. napjáig áll, az önkéntesen csatlakozók kockázatközösségi tagságának hároméves időtartama tehát ekkor kezdődik. A tagság lejárt a kötelező tagok esetében tárgyév október 31. napja, önkéntesen csatlakozók esetében a tárgyévet követő második év október 31. napja. A tagság fennállása alatt bekövetkezett károk vehetőek figyelembe a kockázatkezelési rendszerben.
- A tagsági viszony az egységes kérelemben bejelentett területek, továbbá ha a területadatok alapján kötelező tagsági viszony nem keletkezik, az önkéntes csatlakozási szándékra vonatkozó nyilatkozat alapján kerül megállapításra. A kötelező tagsági viszony, továbbá a károrenyhítési hozzájárulás fizetési kötelezettség összegének megállapítására a **bejelentett**

területek adatai alapján kerül sor, függetlenül attól, hogy egyéb jogcímenek igényel-e támogatást az adott területekre a kérelmező, vagy sem.

- A tárgyévi kárenyhítési hozzájárulás fizetési kötelezettség összegének megállapítására az egységes kérelemre vonatkozó „szankciós benyújtási időszak” utolsó napján, tehát **2015. június 9. napján** aktuális bejelentett területadatok alapján kerül sor. Ezt követően nincs lehetőség a tárgyévi kárenyhítési hozzájárulás összegének módosítására, még az egységes kérelem módosítása, vagy részleges visszavonása esetén sem.
- A kárenyhítési hozzájárulás mértéke évenként:
 - ültetvényművelésre szolgáló terület esetén 3000 Ft/ha;
 - szántóföldi zöldség termesztésére szolgáló terület esetén 3000 Ft/ha;
 - egyéb szántóföldi kultúrák termesztésére szolgáló terület esetén 1000 Ft/ha.

A kárenyhítő juttatás kifizetésének forrását képező állami támogatás összege nem lehet kevesebb, mint a tárgyévet megelőző évben az összes kockázatközösségi tag tekintetében megállapított összes kárenyhítési hozzájárulás összege.

- Fizetési határidő: a kárenyhítési hozzájárulásként megfizetett összeg beérkezésére vonatkozó határidő **tárgyév szeptember 15. napja**. Továbbra is nagyon fontos, hogy **ez a határidő nem a banki átutalási megbízás megadásának vagy az átutalásnak az időpontjára vonatkozik, hanem a megfizetett összeg Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalhoz (a továbbiakban: MVH) történő beérkezésére, a kárenyhítési lebonyolítási számlán történő jóváírására!** Az átutalást ezért célszerű legkésőbb a határidőt megelőző munkanapon elindítani ahhoz, hogy a kötelezettség biztosan határidőben teljesüljön. A befizetés elmaradása vagy a határidőn túli befizetés a továbbiakban is a kárenyhítő juttatás igénybevitelére vonatkozó jogosultság elvesztését eredményezi!

Az MVH minden évben július 15-éig határozatban értesíti az érintett termelőket a kárenyhítési hozzájárulás-fizetési kötelezettségről. A kárenyhítési hozzájárulás-fizetési kötelezettséget az MVH minden évben a tárgyévet megelőző november 1-től tárgyév október 31-ig terjedő kárenyhítési év vonatkozásában állapítja meg.

- Figyelembe vehető káresemények köre: aszálykár, belvízkár, jégesőkár, tavaszi- és téli fagykár, viharkár, felhőszakadaskár, illetve az Európai Unió Bizottságának egyedi jóváhagyása esetében mezőgazdasági árvíz kár alapján is lehet kárenyhítő juttatást igényelni. Fontos, hogy belvízkár alapján öt egymást követő évben legfeljebb három alkalommal vehető igénybe kárenyhítő juttatás.
- **Kiemelkedő fontossággal bír a piaci biztosítási jogviszony (ideértve a kockázatkezelési rendszer II. pillére alapján köthető biztosításokat) megléte!** Azok a termelők, akik az üzemi szintű referenciahozam-értéknek legalább a felére kiterjedően nem kötöttek az adott növénykultúrára jellemző kár ellen biztosítást, **az elszenvedett károk alapján számított kárenyhítő juttatásnak csak a felére** lesznek jogosultak.

Újdonságok a 2015. kárenyhítési évtől

- A 2014. november 1-jétől induló aktuális kárenyhítési évtől megkezdte működését az úgynevezett **Komplex Mezőgazdasági Kockázatkezelési Rendszer (MKR)**.
 - Az MKR keretében a kockázatközösség tagjai online elérhető elektronikus bizonylatok alkalmazásával nyújthatják be kárbejelentéseiket, kárenyhítő juttatás iránti kérelmüket, illetve a piaci biztosítások megkötéséhez is támogatást vehetnek igénybe a biztosításba bevonni kívánt területek adatainak összeállításához. Az elektronikus bizonylatok minden lehetséges módon támogatják az ügyfelet a kitöltés során, olyan adatot nem kell ismételtén megadni, amelyet egy korábban beadott bizonylat (akár az egységes kérelem) már tartalmazott, ha abban nem történt változás. Nem kell a továbbiakban az ügyfeleknek elvégezni a kárenyhítési hozzájárulás összegének meghatározásához szükséges bonyolult számításokat sem, mert ezeket a rendszer automatizáltan elvégzi.
 - Az MKR része az úgynevezett kármegállapítást támogató szervekkel kialakított adatszolgáltatási rendszer, amelynek keretében egy központi rendszerbe adatok érkeznek az Országos Meteorológiai Szolgálattól, az Országos Vízügyi Igazgatóságtól, a Földmérési és Távérzékelési Intézetétől, továbbá az Agrárgazdasági Kutató Intézetétől. A rendszerhez kapcsolódik a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal által működtetett, az agrárkár-megállapító szervek eljárását támogató szakrendszer, amelyben lehetőség van mind a helyszíni szemlélt támogató adatok figyelembevételére, mind arra, hogy egyértelmű adatok alapján a kárbejelentésre adminisztratív úton szülessen döntés.
- Kárbejelentésekhez kapcsolódó eljárásról önálló tájékoztató anyag található az alábbi elérhetőségen:

http://mvh.gov.hu/portal/MVHPortal/default/mainmenu/ekerelem/mkr_mezogazdasagi_kockazatkez_20141105_1047830